

Арх бр: 08 - 1029/1 од 05.02.2025 г

Предмет : Новинарски прашања

За: Фросина Цветковска – Димеска - Бирн

Почитувани

Во однос на Вашите барања, Управата за јавни приходи во прилог на оваа комуникација ви ги доставуваме и информациите кои беа споделени на брифингот со даночните службеници .

1. Какви давачки треба да плаќаат верските заедници?

- **Одговор:** Правниот статус, работењето и приходите на верските заедници се регулирани со Законот за правната положба на црква, верска заедница и религиозна група. Согласно одредбите од овој Закон, финансирањето и трошењето на финансиските средства на верските заедници е регулирано според регулативата за непрофитните организации и организациите од јавен интерес. Како непрофитни организации, верските заедници не се обврзници за данокот на добивка, освен ако во рамките на своето непрофитно работење остваруваат приходи од стопанска дејност, во кој случај се обврзници на данок на вкупен приход од 1% од годишниот вкупен приход доколку истиот надминува МКД 1.000.000,00. Притоа данокот на вкупен приход од 1% се пресметува на вкупните приходи од стопанска дејност кои надминува МКД 1.000.000,00 во календарската година (член 4-а од ЗДД).
- Како работодавачи кои вработуваат работници, верските заедници се обврзници за пресметка и уплата на придонеси од задолжително социјлно осигурување, т.е., придонес за пензиско и инвалидско осигурување, придонес за здравствено осигурување, придонес за дополнително здравствено осигурување во случај на повреда при работа и професионално заболување и придонес за осигурување во случај на невработеност, како и на данок на личен доход од плата за своите вработени. Истите изготвуваат и поднесуваат пресметки за плата (МПИН) за своите вработени при што бруто платата согласно договорот за вработување претставува основа на која ги пресметуваат и плаќаат придонесите и данокот на личен доход од плата (како и останатите работодавачи).
- Дополнително верските службени лица кои вршат верски обреди и други верски работи согласно закон и прописите на верската заедница се обврзници за плаќање на придонес за пензиско и инвалидско осигурување и здравствено осигурување, додека обврзник за пресметка на истите се Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, односно Фондот за здравствено осигурување (МПИН за верските лица изготвуваат ФПИО и ФЗО за односните придонеси, а верските лица сами ги плаќаат пресметаните придонеси). Основа на која се пресметуваат и плаќаат придонесите за верските службени лица е 50% од просечно исплатената месечна плата по работник во Републиката објавена во јануари во тековната година според податоците на Државниот завод за статистика. (чл. 7 став 1 т.7; чл. 10 став 1 т.5; чл. 13 став 1 т. 1 и 3 и 3а и чл. 14 став 1 т. 1 и 14 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување).

- Верските службени лица се регистрирани како вршители на дејност кој данокот на личен доход го плаќаат според паушално утврден нето приход согласно одредбите од чл. 29 од Законот за данокот на личен доход. Паушалниот данок се утврдува од страна на УЈП врз основа на одредени критериуми како староста и способноста на обврзникот, местото/регионот каде што се врши дејноста и други услови утврдени во законот, а врз основа на поднесено барање од страна на верското службено лице.

2. Колкав број на вработени има МПЦ?

Одговор: Според податоците од последно поднесената МПИН пресметка (за 12/2024), МПЦ – ОА има вкупно 24 вработени лица. Одделните епархии (кои посебно поднесуваат МПИН за своите вработени) го имаат следниот број на вработени:

- Скопска епархија има 25 вработени;
- Преспанско-пелагониска епархија има 5 вработени;
- Дебарско-кичевска епархија има 22 вработени;
- Повардарска епархија има 6 вработени;
- Брегалничка епархија има 5 вработени;
- Тетовско-гостиварска епархија има 2 вработени;
- Кумановско-осоговска епархија има 10 вработени.
- Струмичката епархија нема вработени.

3. Колкав број на вработени има ИВЗ?

Одговор: Според податоците од последно поднесената МПИН пресметка (за 12/2024), ИВЗ има 179 вработени.

4. Како е регулирано нивното вработување?

Одговор: Вработувањето е регулирано на ист начин како вработувањето кај останатите правни лица, односно вработувањето се регистрира во Агенцијата за вработување согласно одредбите од Законот за работните односи (ЗРО). Односно, ИВЗ, МПЦ и одделните епархии како посебни правни субјекти, со посебен ЕДБ и ЕМБС, ги пријавуваат своите вработени во АВРМ согласно одредбите од ЗРО.

5. Кој ги плаќа давачките за нивните вработувања (правното лице или сами си плаќаат)?

Одговор: Давачките по основ на плата, односно придонесите од задолжително социјално осигурување и данокот на личен доход од плата ги пресметува и плаќа верската заедница (МПЦ-ОА и ИВЗ) како правно лице-исплатувач на платата преку поднесување на МПИН пресметки согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување. Односно придонесите од задолжително социјално осигурување и данокот на личен доход, верската заедница ги задржува од бруто платата на вработените и ги уплатува на соодветните уплатни сметки за придонеси и данок, а нето платата се исплатува на вработените.

6. Остваруваат ли МПЦ и ИВЗ стопански дејности?

Одговор: Според податоците со кои располага УЈП (податоците од Билансот на приходи и расходи добиени од ЦРМ), двете најголеми верски заедници, МПЦ-ОА и ИВЗ немаат пријавено приходи од стопанска дејност.

7. Дали двете верски заедници имаат долг кон УЈП (ако имаат за што е долгот и колкав е)?

Одговор: Според податоците на УЈП, двете верски заедници, МПЦ-ОА и ИВЗ немаат неподмирени долгови кон УЈП.

8. Дали УЈП има увид во данокот за имот што го плаќаат двете верски заедници и ако има за колку имоти плаќаат и дали е тоа редовно?

Одговор: администрирањето, односно утврдувањето и наплатата на даноците на имот е во надлежност на Општините и Градот Скопје. УЈП не располага со податоци во однос на данокот на имот кој го плаќаат општините.

9. БИРН има увид во документи според кои верските заедници остваруваат приход од договори за закуп на недвижности. Дали плаќаат данок на приход за изнајмувањето?

Одговор: Како што напознавме претходно (одговор на прашањето под реден број 6), ни МПЦ-ОА ни ИВЗ според податоците пријвени до УЈП не остваруваат приходи од стопанска дејност, како што се приходи од кирии по основ на договори за закуп на недвижности.

Доколку БИРН располага со поинакви информации и соодветни докази, може истите да ги достави до УЈП со цел да се направи дополнителна проверка и анализи.

10. Дали и како е регулирана малопродажбата во верските заедници (свеќи, икони итн)?

Одговор: Според одредбите од Законот за правната положба на црква, верска заедница и религиозна група, верските заедници се непрофитни организации чии приходи произлегуваат од сопствено финансирање, приватна филантропија, донации и други форми на финансирање и истите самостојно располагаат со приходите согласно закон и прописите на верската заедница. Малопродажбата во верските заедници (свеќи, икони и сл. во црквите и манастирите) е регулирана согласно прописите на верската заедница и соодветно, приходите кои истите ги остваруваат од истата претставуваат сопствени приходи на верската заедница.

11. Дали УЈП досега (и кога) била во контрола на МПЦ или ИВЗ? (ако била кои се наодите)

Одговор: Во последните пет години УЈП нема извршено надворешна контрола на МПЦ и ИВЗ. Во претходните години има извршени одредени контроли на истите но при спроведување на истите не биле константирани никакви неправилности.